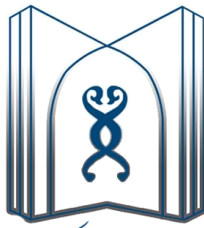

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی تهران

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

گروه آموزش پزشکی

طرح دوره (Course Plan)

مشخصات کلی:

عنوان دوره: برنامه ریزی درسی (۱) تعداد واحد: ۱ نوع واحد: ۰/۵ واحد نظری و ۰/۵ واحد عملی
پیش نیاز: ندارد کد درس: ۱۴۱۴۸۹۰۱ گروه هدف: دانشجویان کارشناسی ارشد آموزش پزشکی
تعداد دانشجویان: ۳۰ نفر سال تحصیلی: ۱۳۹۸-۹۹ نیمسال: اول
زمان برگزاری: ۵شنبه ۱۰-۸ یا ۱۲-۱۰ محل برگزاری: EDC مسوول درس: دکتر غلامعلی دهقانی

اطلاعات مدرس:

مدرس دوره: دکتر غلامعلی دهقانی - استادیار گروه آموزش پزشکی
محل دفتر کار مدرس: مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی - گروه آموزش پزشکی
شماره تلفن: ۵-۳۳۳۶۲۷۰۰ داخلی ۲۶۲ Email: dehghani_gholamali@yahoo.com
ساعات حضور در دفتر کار: روزهای یکشنبه و سه شنبه ۱۲-۱۰

شرح دوره:

در طول این دوره، دانشجویان ضمن آشنایی با مفاهیم و اصول برنامه ریزی درسی، می توانند دانسته های خود را در موقعیت های آموزشی مورد استفاده قرار دهند. تاکید دوره بر آن است که فراگیران قادر باشند ضمن بکارگیری مهارتهای تفکر انتقادی و تاملی، فرآیند برنامه ریزی درسی را مورد بررسی قرار دهند و فعالانه در برنامه ریزی و تدوین طرح دوره و درس شرکت نمایند.

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با مفاهیم و اصول برنامه ریزی درسی و کسب مهارت های لازم در تدوین طرح دوره و درس.

اهداف اختصاصی:

در پایان دوره انتظار می رود که دانشجویان بتوانند:

- مفهوم برنامه ریزی درسی و ویژگیهای آن را شرح دهند.
- اهمیت و ضرورت برنامه درسی را فهرست نمایند.
- مبانی برنامه درسی را توضیح دهند.
- سطوح و انواع برنامه درسی را شرح دهند.
- جهت گیری های اساسی در طراحی برنامه درسی را بیان کنند.
- مراحل برنامه درسی را شرح دهند.
- برای یک موضوع درسی هدف کلی نوشته و براساس هدف آن، اهداف ویژه رفتاری طراحی نمایند.
- باتوجه به اهداف رفتاری، رئوس مطالب درسی، روشهای تدریس و ارزشیابی دانشجویی را مشخص نمایند.
- یک طرح درس تدوین شده را نقادی کنند.

اهداف رفتاری:

دانشجو پس از طی دوره باید بتواند:

- تاریخچه برنامه درسی را توضیح دهد.
- واژه ها و مفاهیم اصلی برنامه درسی را توضیح دهد.
- نسبت به اهمیت برنامه ریزی درسی در فرایند آموزش، نگرش مناسب و کافی کسب کند.
- سطوح برنامه درسی را نام ببرد.
- انواع برنامه درسی را باهم مقایسه کند.
- طراحی آموزشی و برنامه ریزی درسی را تعریف کند.
- مراحل برنامه ریزی درسی را نام ببرد و توضیح دهد.
- چرخه آموزش را شرح دهد.
- اجزاء برنامه درسی را نام ببرد.
- انواع تکنیک های نیازسنجی را توضیح دهد.
- بخشهای مختلف طرح دوره را تحلیل نماید
- بخشهای مختلف طرح درس را تحلیل نماید.

- نسبت به اهمیت تدوین اهداف در فرایند برنامه ریزی درسی، نگرش مناسب کسب نماید.
- منابع تعیین هدفها را تبیین نماید.
- سطوح اهداف آموزشی را شرح دهد.
- عوامل مؤثر بر تعیین و انتخاب اهداف آموزشی را توضیح دهد.
- انواع اهداف آموزشی بیان نماید.
- ویژگی های یک هدف خوب را بیان کند.
- چهار شرط یک هدف رفتاری را با مثال توضیح دهد.
- حیطه های یادگیری (طبقه بندی بلوم) و اهمیت آن ها را شرح دهد.
- در حیطه های شناختی، عاطفی و روانی حرکتی هدف بنویسد.
- گامهای هر حیطه را نام ببرد.
- اهداف کامل رفتاری جهت درس مورد نظر خود را تدوین نماید.
- اصول انتخاب محتوا را توضیح دهد.
- نحوه سازمان بندی مطالب درسی و ارتباط افقی و عمودی مطالب درسی را توضیح دهد.
- انواع روشهای تدریس فعال را شرح دهد.
- انواع روشهای ارزشیابی و سنجش دانشجو را توضیح دهد.

فهرست محتوا:

- برنامه ریزی درسی و تاریخچه آن؛
- مفاهیم اصلی و کلیدی برنامه آموزشی و درسی؛
- سطوح برنامه درسی؛
- انواع برنامه درسی؛
- چرخه آموزش؛
- طرح دوره / طرح درس؛
- اهداف آموزشی (هدف کلی، اختصاصی و رفتاری)؛
- حیطه های مختلف یادگیری (طبقه بندی بلوم)؛
- معرفی انواع روشهای تدریس؛
- معرفی انواع روشهای سنجش و ارزیابی دانشجو.

روش تدریس:

- سخنرانی تعاملی ■ بحث گروهی ■ پرسش و پاسخ

وسایل مورد نیاز:

- ویدئو پروژکتور
- کامپیوتر
- وایت برد

فعالیت ها و وظایف دانشجویان:

- شرکت در کلاس های حضوری؛
- حضور فعال در سامانه یادگیری الکترونیکی (LMS)؛
- مطالعه قبلی درخصوص اهداف مورد نظر و موضوعات درس؛
- انجام تکالیف تعیین شده در کلاسهای حضوری و سامانه یادگیری الکترونیکی (LMS)؛
- تدوین طرح دوره برای برای دو درس، با همکاری دفاتر توسعه آموزش دانشکده ها یا گروه های آموزشی.
- شرکت در آزمون پایان ترم.

پیش فرضها:

- دانشجویان با علاقمندی رشته تحصیلی خود را انتخاب نموده اند؛
- دانشجویان نیاز به گذارندن این درس را احساس کرده اند؛
- هر دانشجو باتوجه دانش و تجربه قبلی و براساس روش خاص خود، از برنامه درسی استفاده می کند.

شیوه ارزیابی عملکرد دانشجو:

- ارزیابی در هر جلسه بصورت شفاهی؛
- ارائه تکالیف تعیین شده؛
- نحوه مشارکت در جلسات و بحث های کلاسی؛
- آزمون نهایی.

روش نمره دهی:

- شرکت منظم و فعال در کلاسهای حضوری - ۲۰٪ نمره.
- حضور فعال در سامانه یادگیری الکترونیکی (LMS) - ۱۰٪ نمره.
- ارائه تکلیف در زمان تعیین شده - ۳۰٪ نمره.
- ارزشیابی پایان دوره به صورت آزمون کتبی - ۴۰٪ نمره.

منابع اصلی:

- فتحی واجارگاه، کورش (۱۳۹۵). اصول و مفاهیم اساسی برنامه ریزی درسی. تهران: انتشارات علم استادان.
- رضوی، سید عباس (۱۳۹۲). کلیات و مبانی برنامه ریزی درسی. اصفهان: بهتا پژوهش.
- خوی نژاد، غلامرضا (۱۳۷۸). برنامه ریزی درسی برای تدریس و یادگیری بهتر. مشهد: انتشارات آستان قدس.
- ملکی، حسن (۱۳۹۴). برنامه‌ریزی درسی (راهنمای عمل). مشهد: پیام اندیشه.
- ملکی، حسن (۱۳۹۴). مقدمات برنامه‌ریزی درسی. تهران: سمت.
- کریمی مونقی، حسین (۱۳۹۴). رویکردهای نوین تدریس در آموزش عالی آموزشی با تاکید بر علوم پزشکی. مشهد: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی.
- کریمی مونقی، حسین (۱۳۹۳). طراحی آموزشی در علوم پزشکی. مشهد: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی.
- Dent, J. and Harden, R.M. (2013). *A practical guide for medical teachers. Fourth edition. London: Churchill Livingstone.*

منابع برای مطالعه بیشتر:

- فتحی واجارگاه، کورش و همکاران (۱۳۹۳). برنامه ریزی درسی در آموزش عالی (مقدمه ای بر مفاهیم، دیدگاهها و الگوها). تهران: موسسه کتاب مهربان نشر.
- مهرمحمدی، محمود (۱۳۹۱). برنامه درسی: نظرگاهها، رویکردها و چشم اندازها. مشهد: آستان قدس رضوی.
- میرزاییگی، علی (۱۳۸۰). برنامه ریزی درسی و طرح درس در آموزش رسمی و تربیت نیروی انسانی. تهران: انتشارات یسطرون.
- فتحی آذر، اسکندر (۱۳۹۱). روشها و فنون تدریس. تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.
- شعبانی، حسن (۱۳۸۲). مهارتهای آموزشی (روشها و فنون تدریس)، جلد اول و دوم. تهران: انتشارات سمت.
- سیف، علی اکبر (۱۳۹۲). اندازه گیری سنجش و ارزشیابی آموزشی. تهران: نشر دوران.
- فیوضات، یحیی (۱۳۸۳). مبانی برنامه ریزی آموزشی. تهران: نشر ویرایش.
- سیف، علی اکبر (۱۳۷۴). طبقه بندی اهداف آموزشی. تهران: انتشارات رشد.
- فتحی واجارگاه، کورش (۱۳۸۰). نیاز سنجی در برنامه درسی. تهران: انتشارات بال.
- فتحی واجارگاه، کورش (۱۳۸۴). نیاز سنجی آموزشی (الگوها و فنون). تهران: انتشارات آبیژ.
- Glatthorn, A.A., Boschee, F., Whitehead, B.M. (2016). *Curriculum Leadership: Strategies for Development and Implementation. Thousand Oaks: Sage Publications.*
- Rhodes, Joan A., ed. (2015) *Advancing Teacher Education and Curriculum Development through Study Abroad Programs. IGI Global.*

جدول زمانبندی درس برنامه ریزی درسی (۱) کارشناسی ارشد آموزش پزشکی

نیمسال اول سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

روزهای کلاس: پنجشنبه ها ساعت: ۸-۱۰ / ۱۰-۱۲

موضوع	نحوه برگزاری	ساعت	تاریخ	جلسه
معارفه دانشجویان و دوره	حضور	۸-۱۰	۹۸/۷/۱۱	۱
تاریخچه برنامه ریزی درسی	غیر حضور	-	۹۸/۷/۱۸	۲
کلیات برنامه ریزی درسی	غیر حضور	-	۹۸/۷/۲۵	۳
نیازسنجی آموزشی	غیر حضور	-	۹۸/۸/۲	۴
مهارتهای فرآیند تدریس / طرح دوره و طرح درس	غیر حضور	-	۹۷/۸/۹	۵
اهداف آموزشی (هدف کلی، اختصاصی و رفتاری)	حضور	۱۰-۱۲	۹۸/۸/۱۶	۶
حیطه های یادگیری (طبقه بندی بلوم)	حضور	۸-۱۰	۹۸/۸/۲۳	۷
محتوا و نحوه سازماندهی آن	غیر حضور	-	۹۸/۸/۳۰	۸
راهنماهای آموزشی	حضور	۱۰-۱۲	۹۸/۹/۷	۹
نقش های آموزشی یک هیئت علمی	حضور	۸-۱۰	۹۸/۹/۱۴	۱۰
انواع روشهای تدریس	غیر حضور	-	۹۸/۹/۲۱	۱۱
انواع روشهای سنجش و ارزیابی دانشجو	غیر حضور	-	۹۸/۹/۲۸	۱۲